

AD 1870

HISTOARYSKE KOMMISSJE DE EASTERWIERRUMER FREONERÛNTE

2013

Weggegooid geld langs de Zwette.

1859, en 1863) en 1 van willem 2

Leen o stavverstek die o'vengje (1800)

Brabant ducaton uit 1620
Material: **Silver**
Weight: **32.00 g**
Brabant Albrecht &
Isabella (1598-1621)

William and Mary
Halfcrown uit 1689
Material: **Silver**
Weight: 15 g

1/2 écu Louis XIV
(1643-1715)
Materiaal: **Zilver**
Diameter: 33 =>
36 mm.
Masa 13,597
gram.

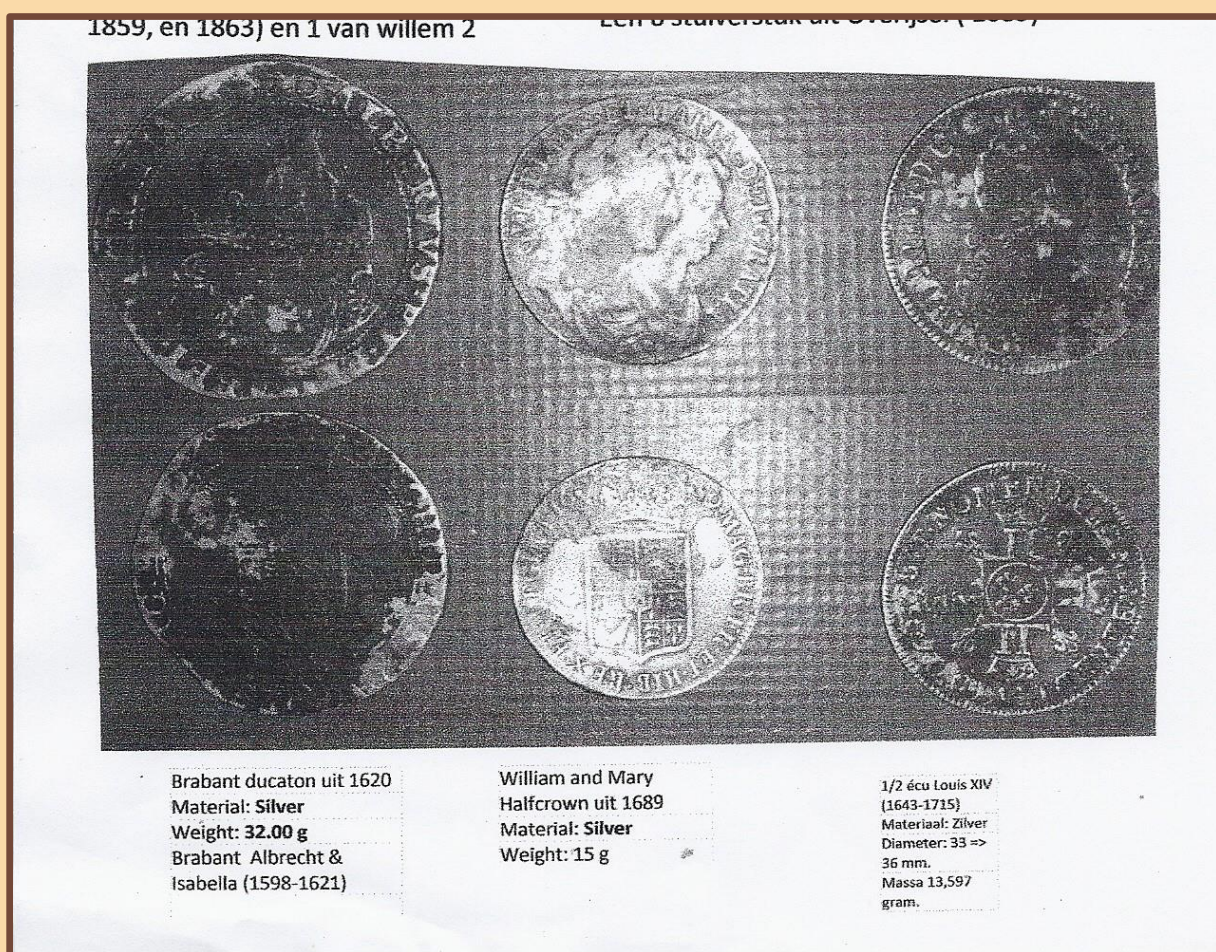
Nico van der Werf

Skoallekrante Om 'e Ald Toer

Weggegooid geld langs de Zwette

Heel veel fietsers en voetgangers hebben inmiddels erg genoten van het nieuwe fietspad langs de Zwette. De prachtige bloemen, met de vele dagen met mooi weer tijdens de afgelopen zomer en nazomer leverde nog iets extra's. Sommigen vergeleken deze nieuwe toeristische route zelfs met een Oostenrijkse Alpenweide. Maar ge-lukkig is het Friese landschap een stuk minder heuvelachtig.

Minder zichtbaar zijn de ondergrondse schatten in dit gebied. Medewerker Peter Huiskens van Tresoar in Leeuwarden heeft ervaren, dat er in vroegere tijden ook al mensen rondliepen met het spreekwoordelijke 'gat in de hand'. Tijdens de aanleg van het fietspad en de bijbehorende graafwerkzaamheden in de aangrenzende weilan-den heeft Huiskens enkele tientallen munten opgegraven.

Naast de knopen, lepels, gespen en musketkogels vond hij een aantal centen van koningin Juliana en leeuwencenten van rond 1900. Tevens kwamen er centen en halve centen van de koningen Willem I, II en III boven, die dateren van 1820 tot 1890. Tenslotte werden er nog een aantal duiten gevonden, die uit geheel Nederland af-komstig waren en dateerden tot 1700 en een stapel compleet onleesbare duiten.

Erg bijzonder zijn daarnaast de zilveren munten, zoals het 6-stuiverstuk van 1689 uit Overijssel en een Brabantse Ducaton van 32 gram uit 1620, met de afbeelding van landvoogd Albrecht en Isabella (1598-1621). Zelfs buitenlanders lieten bij de Zwette wel eens een muntje vallen, zoals de Engelse zilveren Halfcrown uit 1689, met King William en Queen Mary. Ook de Fransen kwamen wel eens langs getuige de halve Ecu met de afbeelding van de zonnekoning Louis XIV van 1643 tot 1715.

De aanwezigheid van deze bijzondere munten kan misschien verklaard worden, doordat de Zwette eeuwenlang een belangrijke vaarroute was. Met name na het graven van de vaart rond 1500 en de aanleg van de trekweg in 1661, was dit meer dan 250 jaar één van Friesland's meest gebruikte vaarwegen.

Moeilijker te verklaren zijn de nog oudere munten, die Huiskens vond. Een 1/3 Leeuwegroot Compagnon uit Gent van 1340 met Lodewijk I van Nervers (1322-1346). Een 2/3 Ruitergroot uit 1290, afkomstig uit Beaumont in het graafschap Henegouwen, met als muntheer Boudewijn van Avesnes (1250-1298). De oudste vondst waren twee halve zilveren muntjes uit circa 1250. Deze werden afzonderlijk van elkaar gevonden, maar passen volledig bij elkaar. Het betreft hier een 2/3 Arendsgroot uit Aalst in toenmalig Vlaanderen, met Margaretha II van Constatinopel (1244-1278).

Historicus Phillipus Breuker uit Boazum geeft hierbij aan, dat in de tijd van de laatste munten de Middellzee nog maar net was drooggefallen. De Dilledyk is rond 1200 aangelegd als toenmalige afsluitdijk in de Middellzee. Al snel daarna slikte het gebied ten noorden van de Dille dicht en werd vervolgens ingepolderd. Met name de hoger gelegen eilandjes tussen de geulen werden al snel in cultuur gebracht. De 13e eeuw was bovendien een bloeitijd, waarin boeren voor het eerst een zelfstandig bedrijf begonnen.

Maar het was ook een tijd van veel inflatie, zo legt Breuker uit, waarbij de munten na een halve eeuw al niets meer waard waren. Ook zullen er toen wel eens slordige ridders of monniken, met een lekke buidel, in dit gebied hebben rondgetrokken. Kortom er ligt heel veel historie in het Oosterwierummer Nieuwland.

Nico van der Werf.

Skoallekrante Om 'e Ald Toer, novimber 2013